

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „*Доцент*” в област на висше образование „7. Здравеопазване и спорт”, професионално направление „7.1. Медицина” и научна специалност „*Патофизиология*” за нуждите на Факултет „Медицина“, Катедра „Физиология и патофизиология“, УС „Патофизиология“, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна
обявен в ДВ бр. 36/27.04.2018 г

Рецензент - проф. д-р Александър Георгиев Стойнев, дмн, Катедра по Патофизиология, Медицински Университет - София

Рецензирането на материалите, представени за конкурса, се основава на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и на Правилника за неговото приложение, на качествените и количествени критерии, определени в Правилника за развитието на академичния състав в Медицински Университет - Варна, на Заповед на Ректора на МУ Варна № Р-109-291/30.05.2018 г за определяне на Научно жури, на решение на Научното жури и Заповед на Ректора на МУ Варна № Р-109-422/13.07.2018 г за възлагане на рецензии и становища.

За участие в конкурса са подадени документи от един кандидат - д-р Камелия Жечкова Братоева, д.м, главен асистент в Катедра по Физиология и патофизиология - УНС Патофизиология, ФМ, МУ-Варна (съгл. Писмо № 109-627/20.07.2018 г).

Д-р Камелия Братоева е представила за процедурата по конкурса всички необходими материали, документи и справки. Декларирам, че нямам конфликт на интереси, вкл. съавторство в публикациите на кандидатката, свързани с настоящата процедура.

Камелия Жечкова Братоева е родена на 27.07.1968 г във Варна. Завършва висше медицинско образование през 2000 г в Медицински факултет на МУ-Варна. Работила е като ординатор в МБАЛ-Провадия (2000-2003 г) и старши експерт по доболнична помощ в НЗОК-Варна (2003-2007 г). От 2007 г е асистент в Катедра по Физиология и Патофизиология на МФ-Медицински Университет-Варна - УНС Патофизиология. През 2012 г е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка в Катедра по Физиология и Патофизиология - УНС Патофизиология, като е защитила успешно дисертация за придобиване на научно-образователната степен “доктор” на 18.02.2016 г. Владее немски и английски език.

Д-р Братоева е представила за конкурса справки и документи за педагогическа дейност и за научно-образователна степен “доктор”, научни трудове в периодични издания и сборници, както и авторски справки за научни приноси и наукометрични показатели.

Педагогическа (учебно-преподавателска) дейност:

Д-р Камелия Братоева кандидатства за заемане на академична длъжност „доцент” в област на висше образование „7. Здравеопазване и спорт”, професионално направление „7.1. Медицина”, за което притежава съответното образование и професионална квалификация. Преподавателският ѝ стаж до заявяването на участието ѝ в конкурса е 10 г, 9 месеца и 27 дни, което я характеризира като опитен преподавател. Водила е практически занятия (упражнения) по патофизиология - специалност която отговаря на настоящия конкурс, на студенти от факултетите по Медицина, Дентална медицина и Фармация от МУ-Варна. Като хоноруван преподавател е преподавала физиология, патофизиология, анатомия и обща патология на човека на специалностите Кинезитерапия, Ерготерапия и Социални дейности от Факултет Обществено здраве и здравни грижи на Русенски Университет „Ангел Кънчев“. Учебната ѝ натовареност в МУ-Варна за последните 5 години (2012-2017) е средно 375 (220 – 499) часа годишно, което надвишава норматива от 360 часа, утвърден от АС на МУ-Варна (Протокол № 30/11.04.2011). В допълнение, през периода 2016 -2018 г е

изнесла лекции в обем 418 часа в Русенския Университет. Повишавала е преподавателската си квалификация, като има признати две специалности - по „Патофизиология“ (2012) и по „Социална медицина и здравен мениджмънт“ (2008). Участвала е като съавтор в публикуването на учебно пособие – „Сборник с тестови задачи и клинични случаи по патофизиология“ (2014).

Въз основа на гореизложеното, преценявам професионалната квалификация, обема и профила на педагогическата дейност, компетентността и преподавателския опит на кандидатката като достатъчни и отговарящи на професионалното направление на конкурса и на изискванията на нормативните документи за заемане на академичната длъжност „Доцент” в Медицински Университет – Варна.

Научно-изследователска дейност:

Научните трудове на д-р Камелия Братоева, с които тя участва в конкурса, са посветени на нарушенията в различни регулаторни механизми във фундаментален и в приложен аспект. За участие в конкурса са представени 1 монография и 28 научни публикации в пълен текст в научни списания с ISSN и в сборници с ISBN.

Д-р Братоева е едноличен автор на монографичния хабилитационен труд „Увреждания при метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест. Общи патофизиологични механизми и връзки.“, 2018 г (126 стр.).

От 28-те действителни пълнотекстови публикации 4 са свързани с дисертационния ѝ труд (№ 2, 4, 7 и 8), а други 24 включват резултати извън дисертацията за придобиването на образователната и научна степен „доктор“. Това са 18 оригинални и 6 обзорни статии, от които 23 са публикувани в научни списания, а 1 – в научен сборник. От 23-те статии, публикувани в списания, 3 са в чуждестранни (1 от тях - под печат) а 20 - в български издания (основно в Известия на Съюза на Учените, Scripta Scientifica Medica, Варненски Медицински Форум и др. Трите чуждестранни публикации притежават импакт-фактор (ИФ) към момента на публикуването – общо 4.825. Статията, публикувана в сборник, е в българско издание.

Като водещ изследовател (първи автор) д-р Братоева участва в 8 публикации от 24 (33.33.0%), като в тези с ИФ – в 1 от 3 (33.33%). Съгласно представената академична справка, две от публикациите, на които тя е автор и съавтор, са цитирани от други автори - общо 12 пъти. Д-р Братоева е водещ (първи) автор в 1 (50%) от цитираните 2 труда. Количествените наукометрични показатели на публикациите на д-р Братоева отговарят на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“.

Публикациите на д-р Братоева тематично се разпределят в 3 основни направления, подредени по приоритет както следва:

- 1) Метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест.
- 2) Патогенетични механизми при системен лупус еритематодес.
- 3) Биомаркери на клетъчна смърт, ангиогенеза при солидни тумори и прояви на дистрес при онкопациенти.

Справката за научни приноси, представена от кандидатката, е изключително и прекомерно подробна, ненужно е претоварена с изследователски резултати, включително и с потвърдителски характер, както и с информация относно организирането и провеждането на проучванията. По-долу са представени в екстрахиран и обобщен вид основните научни приноси, които приемам без съществени възражения.

Към първото направление - метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест се отнасят представените монография и 14 публикации: (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 17, 21, 22, 27, 28). От тях № 2, 4, 7 и 8 са свързани с дисертационния труд, поради което не подлежат на рецензиране. Приносите на д-р Братоева включват:

- Противовъзпалителното, антиоксидантно, нтихиперлипемично и антистеатозно действия на водно-алкохолен екстракт от *Agrimonia eupatoria*, понижаващ нивата на IL-6 и CRP в експериментален модел на метаболитен синдром у плъхове;

- Връзката между активирането на апоптозата в черния дроб и нивата на серумен TNF- α и чернодробния редуциран глутатион при модел на метаболитен синдром;
- Хепатопротективния ефект на S-аденозилметионина (S-АМе) срещу оксидативно увреждане чрез редуциране на оксидативния стрес, липидогенезата и екстрахепаталното отлагане на липиди, и потискане на апоптозата.
- Антиоксидантния и понижаващ нивата на наситените свободни мастни киселини с дълги въглеродни вериги в черен дроб, и анти-атерогенния ефект на Алопуринол при фруктозо-индуцирано затлъстяване. Във връзка с това е разработена в сътрудничество модификация на метод за определяне на мастни киселини в чернодробен хомогенат и в серум;
- Установеното при фруктозо-индуциран метаболитен синдром микросъдово увреждане на бъбреците с отлагане на амилоид;
- Установеното подобряване на мозъчните функции от S-АМе при експериментален модел на метаболитен синдром у плъхове на високо-фруктозна диета.

Към второто направление - патогенетични механизми при системен лупус еритематозес, се отнасят 5 публикации (11, 12, 14, 15, 16). Основните научни приноси са:

- Установеното наличие у пациенти с лупусна нефропатия на антитела срещу глобуларния фрагмент на C1q (анти-gC1q антитела), чийто титър корелира с активността на заболяването.
- Установеният инхибиращ ефект на анти-gC1q антителата, разпознаващи В-веригата, върху взаимодействието на C1q с прицелните му молекули – IgG и CRP.
- Установената корелация между нивата на анти-gC1q антителата срещу В-веригата на C1q от една страна, и активността на лупусния нефрит и нивата на протеинурията и серумния албумин – от друга.

- Получените данни за генотипното разпределение и алелните честоти за пет единични нуклеотидни полиморфизма (rs587585, rs292001, rs172378, rs294179 и rs631090) в гените за C1q у здрави доброволци и у пациенти с лупусен нефрит от България.

Третото направление - биомаркери на клетъчна смърт, ангиогенеза при солидни тумори и прояви на дистрес при онкологично болни пациенти, включва 7 публикации (13, 18, 19, 20, 23, 24, 25). Основните научни приноси от тези изследвания са:

- Установена е потенциалната роля на активатора на автофагията Beclin-1 като предиктивен маркер при лечение с 5-FU, както и връзка между експресията на Beclin-1 и стойностите на SUVmax;
- Установеното удължаване на преживяемостта без прогресия, при включване на анти-ангиогенезния агент *bevacizumab* към първа линия химиотерапия у пациенти с метастатичен дебелочревен карцином;
- Установената зависимост между стойностите на Neuropilin-1 и преживяемостта без прогресия у пациенти с метастатичен дебелочревен карцином, лекувани с първа линия системна химиотерапия в комбинация с *bevacizumab*.
- Установеното по-високо ниво на дистрес при онкоболни пациенти от женски пол;

Научна активност:

Съгласно приложените документи д-р Братоева е участвала с постери и доклади в 32 научни прояви - 24 у нас и 8 - в чужбина, като 10 от резюметата на представените научни съобщения са отпечатани в научни списания, а 22 - в сборници.

Д-р Камелия Братоева е участник в 4 локални научни проекта, финансирани от ФМН на МУ-Варна.

В обобщение, научно-изследователската дейност на д-р Камелия Братоева се характеризира с постоянна активност, включително и особено през последните 5

години, когато е защитила дисертация за образователната и научна степен „доктор“. Изградила е собствена тематика (първото направление) и е сътрудничила успешно, вкл. по други теми, с изявени специалисти от други звена на МУ-Варна. Научните постижения на д-р Братоева отговарят напълно на количествените критерии на МУ-Варна, поради което преценявам академичното ѝ ниво като достатъчно за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Медицински университет–Варна.

В израз на комплексната ми оценка, считам че д-р Камелия Братоева притежава необходимото образование, квалификация, педагогически опит и подготовка, както и академични качества по номенклатурната специалност на обявения конкурс, и преценявам че тя отговаря на критериите за академичната длъжност “доцент” в МУ-Варна.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Препоръчвам на Журито да избере за доцент в област на висше образование „7. Здравеопазване и спорт“, професионално направление „7.1. Медицина“ и специалност „Патофизиология“ за нуждите на факултет „Медицина“, Катедра „Физиология и патофизиология“, УС „Патофизиология“, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна, **д-р Камелия Жечкова Братоева**, д.м, главен асистент в Катедра по Физиология и патофизиология, ФМ, МУ-Варна.

София, 02.08.2018 г

Проф. д-р Александър Г. Стойнев, дмн